

Hur gör man? - skriva en egen krönika

Förberedelse

Välj ett ämne - Det kan vara ett tema, en fråga eller en aktuell händelse som berör dig. Även små ämnen kan vara viktiga ämnen!

Om du vill kan du göra en **tankekarta** om ditt ämne. Följande punkter kan vara bra att utgå från:

- Vad var det som fick dig att välja ämnet? Vad reagerade du på och hur?
- Vad tycker du om ämnet och varför tycker du så?(skriv dina åsikter och argument)
- Vilka händelser och situationer kan du använda för att göra texten mer levande?
- Vad måste du ta reda på innan du börjar skriva din krönika? Vilka fakta har du redan och vilka måste du läsa in dig i? Använd gärna olika källor, men kom ihåg att det kan vara bra att veta varifrån du har fått dina faktauppgifter och hur pålitliga källorna är. (skriv de fakta du har och de du får reda på)
- I en krönika ska läsaren känna igen sig samtidigt som krönikören presenterar något nytt. Hur ska du få läsaren att känna igen sig? Hur kan du presentera ämnet på ett nytt och spännande sätt?
- Hur ska du använda dig av språket för att få fram dina tankar och åsikter samtidigt som du underhåller läsaren? Finns det några liknelser och metaforer som du kan använda?
- Hur kan du göra läsaren delaktig i texten? Vilka ord och uttryck kan du använda för att dra med läsaren (se ”Användbara ord och uttryck”)
- Välj ut vad du ska ha med. Finns det något i din tankekarta som inte behövs eller hör till ämnet? Stryk det!

Bestäm ordningen i krönikan - gör en disposition:

- Vad ska du börja med - inledningen?
- Finns det delar som hänger ihop med varandra och därför måste komma i en bestämd ordning?
- Vad blir en bra avslutning? Ibland kan det vara lättare att tänka ut slutet först och sedan skriva resten av krönikan.

När du skriver

Skriv en spännande inledning som får läsaren intresserad.

Presentera din huvudtanke eller åsikt och dina argument med hjälp av intressanta beskrivningar, nyskapande liknelser och metaforer...

Våga utmana läsarens fantasi!

Resonera med dig själv - ställ frågor som du sedan besvarar, **väg argument** mot varandra och gör dem tydliga med hjälp av **exempel**. Skriv ner det du har upplevt och hur du har reagerat på det.

Gör texten levande – måla upp bilder, gärna oväntade och humoristiska. Visa med exempel från vardagen som läsaren känner igen. Det är tillåtet att överdriva och ljuga för att bättra på sanningen.

Var personlig både i ditt språk och i dina upplevelser, exempel och kommentarer. Det är tillåtet att använda slangord, talspråksformer, upprepningar ... för att höja stämningen.

Tilltala läsaren direkt med retoriska frågor, uppmaningar, direkta tilltal.

Du kan **avsluta din krönika på olika sätt**. Du kan t ex **upprepa din huvudtanke och klargöra vad du har kommit fram till** i ditt resonemang eller leka med orden i en ordvits eller **anekdot**. Ett annat alternativ är att **lämna över till läsaren**, vanligtvis med hjälp av en **öppen fråga**, så han eller hon själv kan bilda sig en egen uppfattning, eller med en **uppmaning**.

Kom på en **slagkraftig rubrik**.

När du är klar

Läs igenom din krönika och kolla av med ”**checklistan**”

Checklista för bearbetning av texter

Innehållet

1. **Har du följt uppgiften?**
2. Vad är bra? (ord, meningar, uttryck...)
3. **Förstår man** innehållet? Finns det ett sammanhang?
4. Behöver något **läggas till**? (målande detaljer, ord, nya stycken)
5. Behöver något **strykas**? (onödiga ord, meningar, stycken – ta bara med det som är intressant för uppgiften)
6. Behöver något **flyttas**? (kommer orden, meningarna och styckena i en bra ordning).
7. Passar **inledningen** till uppgiften?
8. Passar **avslutningen** till uppgiften?
9. Är det **samma person som berättar**? (jag-form eller tredjeperson)

Språket

1. **Styckeindelning** – lagom långa stycken, placerade i bra ordning
2. **Meningarnas början** – Undvik upprepningar t ex. Jag... Jag..., Sen... Sen...
3. **Substantiv, verb och adjektiv** – Variera! Upprepa inte samma ord utan använd synonymer i stället. T ex. kan ordet gick, bytas ut mot smög, promenerade, trippade...
4. **Stavningen** – Använd ordlista om du är osäker!
5. **Stor bokstav**
6. **Interpunktion** – punkt, komma, frågetecken, utropstecken, talstreck
7. **Tidsformer** – Tänk på att inte byta tempus i din text (nutid/dåtid)